Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Cova de l'Avi - Cova de la Vall - Cova de la Moneda

Vallirana

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Penya Forcada - Pla de la Pinetella
Emplaçament	Prop del tram final de l'avinguda d'Olesa de Bonesvalls i del fondo de l'Osca, en una zona emboscada
Alçada:	521m

Coordenades:

Latitud:	41.38022
Longitud:	1.89222
UTM Est (X):	407371
UTM Nord (Y):	4581558

Classificació

Número de fitxa	08295-775
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Neolític Edats dels Metalls Modern Contemporani
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Accés difícil i complicat, amb material espeleològic.
Protecció	Inexistent
Número inventari	CCAA 3656
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 7315701DF0871N

Fitxes associades:

Col·lecció-Museu Etnològic del Centre Excursionista de Vallirana

Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dl., 19/06/2017 - 02:00

Descripció

Cova aïllada natural desenvolupada damunt d'una esquerda produïda per la fractura de la roca. Es tracta d'una diàclasi eixamplada per la dissolució de les aigües d'infiltració, que han aprofitat aquest conducte i han modelat la seva disposició allargada. L'accés està situat a uns 9 metres de la base de la cinglera, en un dels penya-segats del fondo de l'Osca, i és completament vertical. Presenta una planta allargada de 10 metres de longitud, accessible després de flanquejar un ressalt ascendent de 2 metres. Aquest dóna accés a una galeria principal relativament estreta (no supera els 2 metres d'amplada), que desemboca en una sala més espaiosa de planta circular i sense llum directe. S'han localitzat un total de 667 restes òssies humanes que corresponen a 12 individus, corroborant l'ús de l'espai com a lloc d'enterrament col·lectiu. També s'han documentat diferents materials arqueològics com restes ceràmiques molt fragmentades, dens de collaret, indústria òssia (punxons), ornaments de pedra i d'òs (collarets) i indústria de sílex (puntes de fletxa i un punyal força significatiu). Cronològicament s'han documentat dos moments diferents: entre els segles XVIII i XIX (falsificació de moneda) i entre el Neolític Final i el Bronze Antic (2500-1500 a.C.).

Observacions:

Les imatges han estat proporcionades pel sr. Pablo Martínez, del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la Universitat de Barcelona.

Història

La cavitat fou descoberta pels membres del Centre Excursionista de Vallirana (Jaume Joan i Francesc Subils, entre d'altres) a la dècada dels anys 60 del segle XX. Els materials recuperats pel CEV es troben dipositats a la seu d'aquesta entitat i estan essent estudiats per part del Grup de Recerca del Quaternari de la Universitat de Barcelona. Posteriorment, l'any 1993 Antoni Asensio va realitzar de nou la topografia de la cova. La cavitat destaca tant pel seu interès arqueològic com pel fet d'haver-s'hi trobat planxes i altres materials utilitzats per falsificar moneda. Tot i això no s'hi ha localitzat cap moneda falsa, però si restes metàl·liques de rebuig. És probable que l'acció guerrillera carlina a la zona de l'Ordal, com ara la de la partida de Cristòfol Comes, en Tòfol de Vallirana, fos la responsable d'aquesta falsificació, tot i que no hi ha cap constància documental d'aquestes accions. L'any 2012 s'hi va realitzar una intervenció arqueològica d'urgència finançada pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, en la que s'estudià sobretot la terrera generada als anys 60 i els estudis espeleològics duts a terme entre els anys 1990-2000.

Bibliografia

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE VALLIRANA (2017). "20.- La Cova de l'Avi o Cova de la Moneda". Viure Vallirana, revista d'informació municipal nº 63, p. 15. CCAA (2012). Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya, Vallirana. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya [inèdit]. CLUA, Maria; DAURA, Joan; SANZ, Montserrat (2013). "El taller falsari de la cova de l'Avi (Vallirana, Barcelona)". Dins La falsificació de moneda a la Catalunya del segle XIX. Universitat Pompeu Fabra, col. Estudis d'Història del Dret, 6, p. 141-216. DAURA, Joan et al. (2015). "La Cova de l'Avi (Vallirana, Barcelona) y el inicio del Neolítico final en el Nordeste de la Península Ibérica. Inhumaciones colectivas y nuevas redes de intercambio". Trabajos de Prehistoria, 72, Nº 2, p. 327-341.

Http://invarque.cultura.gencat.cat/ (Consulta: 19-06-2017). Http://www.espeleoindex.com/# (Consulta: 19-06-2017). LLURBA I RIGOL, Josep (2012). En Tòfol de Vallirana (1802-1855) Guerriller Carlí. Torrelles de Llobregat: Associació d'Amics de Vallirana, p. 18, 51.

